

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

**Pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind
sistemele mici de alimentare cu apă potabilă**

În temeiul art.10 alin.(3) din Legea nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.
din 2016

REGULAMENT SANITAR **privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă**

I. Noțiuni generale și domeniul de aplicare

1. Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă (în continuare – *Regulament*), este elaborat în baza Legii nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Legii nr.272-XIV din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă și în conformitate cu prevederile Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.934 din 15 august 2007.

2. Prezentul Regulament stabilește cerințe de sănătate publică față de calitatea apei, alegerea locului de amplasare, amenajare și exploatare a instalațiilor de captare, acumulare și distribuire a apei, precum și a teritoriului aferent.

3. Regulamentul are ca scop reglementarea asigurării alimentării cu apă potabilă sigură a populației din comunitățile mici, prevenirii și lichidării poluării posibile a sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă.

4. Regulamentul se aplică sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă, în stare funcțională sau proiectate, care furnizează mai puțin de 200 m³ în medie/zi sau care deservește comunități mai mici de 2000 persoane și servesc pentru satisfacerea cerințelor populației în apă potabilă și menajeră.

5. Regulamentul nu se aplică sistemelor publice de alimentare cu apă potabilă cu o capacitate mai mare de 200 m³/zi sau care deservește mai mult de 2000 persoane, care cad sub incidența Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.934 din 15 august 2007.

6. Respectarea prezentului Regulament este obligatorie pentru toate organizațiile și persoanele, aflate în posesie sau responsabile de gestionarea sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă.

7. Controlul respectării îndeplinirii prezentului Regulament se efectuează de către centrele teritoriale de sănătate publică, în conformitate cu Legea nr.10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

8. În sensul prezentului Regulament, următorii termeni se definesc astfel:
clorinarea apei – procedeu de dezinfecție a apei cu utilizarea substanțelor clorigene și prezența clorului rezidual;

fântină publică – sursă de apă subterană, folosită pentru satisfacerea cerințelor de apă potabilă și menajeră, prin intermediul instalațiilor de acumulare a apei în lipsa rețelor speciale de distribuire și care deservește un număr de 20 – 50 persoane, sau se află în gestiunea obiectivelor publice (cu excepția instituțiilor pentru copii, medico-sanitare, de profil comercial și / sau alimentar);

fântină individuală – sursă de apă subterană, folosită pentru satisfacerea cerințelor de apă potabilă și menajeră, prin intermediul instalațiilor de acumulare a apei, în lipsa rețelor individuale de distribuire, aflată în folosință individuală sau care deservește un număr mai mic de 20 persoane;

operator – persoană juridică care dispune, dirijează, exploatează și întreține un sistem public de alimentare cu apă și de canalizare și furnizează consumatorilor serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în baza unui contract;

sisteme mici de alimentare cu apă potabilă – sistemele de alimentare cu apă potabilă din localitățile rurale cu o populație mai mică de 2000 locuitori sau cu o capacitate mai mică de 200 m³/zi, sistemele de apeduct care aprovizionează obiective cu activitate sezonieră (tabere de odihnă pentru copii, tabere de muncă), instalațiile de captare a apei – fântină tubulară, izvor captat, cișmea, sondă arteziană cu sau fără rețea de distribuire a apei, care după capacitate sau numărul de consumatori satisfac prevederile pct.3;

sistem de alimentare cu apă – sistem de lucrări, cu excepția instalațiilor sanitare din locuințe sau edificii, construit pentru asigurarea consumatorilor cu apă potabilă care include:

a) orice instalație pentru extragerea, colectarea, producerea, tratarea, înmagazinarea, aprovizionarea sau distribuirea apei;

b) fântină sau priză de apă care servește ca sursă sau punct de intrare în rețea pentru un sistem de alimentare cu apă brută;

sistem de distribuire – parte a sistemului de alimentare cu apă, care este utilizat pentru distribuirea, înmagazinarea sau alimentarea cu apă și nu este parte a sistemului de tratare a apei.

9. Sistemele mici de alimentare cu apă, de regulă, sînt alimentate de ape freactice sau ape subterane de profunzime, exploatarea cărora se efectuează prin instalații speciale de captare, acumulare sau distribuire de uz public sau individual.

În calitate de surse de apă pentru sistemele mici de alimentare cu apă potabilă pot servi:

a) apele subterane – sonde arteziene, fântini și izvoare;

b) apele de suprafață după potabilizare.

II. Cerințe sanitare privind selectarea terenului pentru amplasarea sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă.

Zonele de protecție sanitară

10. Selectarea terenului pentru amplasarea instalațiilor de captare a apei pentru sistemele mici de alimentare cu apă potabilă este de o importanță prioritară pentru menținerea acestora, asigurarea calității corespunzătoare apei potabile, evitarea poluării ei cu microorganisme și substanțe chimice și prevenirea bolilor condiționate de apă de origine infecțioasă și neinfecțioasă.

11. Selectarea terenului pentru amplasarea instalațiilor publice pentru captarea apei se face de către autoritatea publică locală sau utilizatorul acestui teren, cu antrenarea specialiștilor respectivi, inclusiv din partea centrelor teritoriale de sănătate publică și se efectuează în baza datelor prospecțiunilor geologice și hidrogeologice, luând în considerare gradul de protecție al sursei de apă și posibilitățile de obținere a apei potabile de o calitate conformă cerințelor prezentului Regulament. Aceste date trebuie să fie prezentate în volumul necesar pentru elucidarea următoarelor chestiuni: adâncimea situării apelor subterane, direcția curentului apelor subterane în planul localității, debitul sursei, capacitatea prognozată a stratului acvifer și disponibilitatea pe termen lung a apei în sursă, interrelațiile posibile cu captajele existente sau proiectate din sectoarele învecinate și cu apele de suprafață (lacuri de acumulare, râuri).

12. În lipsa unor dovezi de alimentare pe termen lung a apei din sursă sau referitor la calitatea sursei de apă, la etapa de inițiere a proiectului se efectuează studiile necesare în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.931 din 20 noiembrie 2013. Dacă există mai multe opțiuni sau surse alternative de alimentare cu apă, alegerea finală ar trebui să fie adoptată în baza calculului tehnico-economic al opțiunii. Decizia finală cu privire la selectarea unei surse de alimentare cu apă pentru sistemele mici de apă potabilă se adoptă de către Serviciul de Supraveghere de Stat al Sănătății Publice în funcție de atingerea criteriilor de bază: calitate, cantitate, protecție.

13. Selectarea terenului pentru amplasarea fântînilor individuale se efectuează la solicitarea clientului cu participarea inginerului cadastral al primăriei, cu eliberarea certificatului de urbanism și înregistrarea fântînii în registrul surselor locale de apă pentru localitatea respectivă.

14. Pentru amplasarea instalațiilor de captare a apei se aleg sectoare nepoluate, aflate la o distanță nu mai mică de 30 m în amonte după cursul apelor freactice față de sursele existente sau posibile de poluare: toalete permeabile neamenajate, latrine, fântîni vechi părăsite, locuri de întreținere a animalelor și păsărilor, de acumulare a băligarului, gropi pentru siloz, cimitire, depozite pentru îngrășăminte minerale și pesticide, rețele de canalizare și instalații pentru

epurarea apelor reziduale etc. În cazurile unei densități mari a construcțiilor și a unei amplasări favorabile în raport cu sursele de poluare și efectuării unor măsuri suplimentare de protecție, această distanță poate fi micșorată în conformitate cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.949 din 25 noiembrie 2013, cu acordul Centrului teritorial de sănătate publică.

15. Instalațiile pentru captarea apei nu trebuie să fie plasate pe sectoare cu risc de inundație, în locuri înmlăștinite, în locuri supuse alunecărilor altor deformări sau mai aproape de 15 m de la magistralele auto.

16. Atribuirea terenului pentru construcția sursei de apă, instalațiilor și rețelelor sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă este supusă avizării sanitare în conformitate cu prevederile Legii nr.10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. După examinarea terenului, Centrul teritorial de sănătate publică eliberează aviz sanitar privind atribuirea terenului pentru construcție forma 301/e, care trebuie să conțină informația referitor la starea sanitară a locului de amplasare a instalației proiectate de captare a apei și a terenului adiacent, cu indicarea măsurilor de protecție a apei contra poluării microbiene și chimice a apei.

17. Sistemele mici de alimentare cu apă potabilă cu rețea de distribuție și cele mai importante fîntîni publice, stabilite de Centrul teritorial de sănătate publică de comun acord cu autoritățile publice locale sînt supuse procedurii de recepție finală și autorizare sanitară. Autorizarea sanitară se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind procedura de autorizare sanitară a producției, distribuției și îmbutelierii apei potabile. Autorizarea sanitară se eliberează de către Centrul teritorial de sănătate publică și este valabilă pentru 5 ani. Fîntînile individuale nu se supun autorizării sanitare.

III. Cerințe privind proiectarea sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă

18. Proiectarea sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă se efectuează de către instituțiile de proiectare licențiate, în baza Certificatului de Urbanism, emis de Direcția de arhitectură a teritoriului administrativ unde se efectuează construcția și a avizelor privind atribuirea terenurilor pentru construcție emise de autoritățile teritoriale de supraveghere a sănătății publice și de mediu.

19. Categoria fiabilității sistemelor mici de alimentare cu apă se stabilește de gradul 3. Determinarea capacității sistemului se stabilește înainte de începerea proiectării și se bazează pe datele disponibile prezentate de autoritățile publice locale cu privire la potențialii consumatori și nivelul de servicii pentru alimentarea cu apă. În cazul sistemelor mici de alimentare cu apă, calculul consumului de apă a populației se efectuează în baza următoarelor criterii:

1) populația care locuiește în imobile necanalizate – maximum 30-50 litri pentru o persoană pe zi;

2) populația care locuiește în case dotate cu sisteme de canalizare centralizate fără apă caldă – maximum 50-60 litri pentru o persoană pe zi;

3) populația care locuiește în case dotate cu sistem de canalizare centralizat și alimentare cu apă caldă (încălzitoare individuale sau apă caldă centralizată) – maximum 90-100 litri pentru o persoană pe zi.

Presiunea calculată în sistemele de alimentare cu apă mici trebuie să fie de cel puțin 1 atmosferă și nu mai mult de 6 atmosfere la intrare pentru utilizator.

20. În absența în localitate a unui sistem de canalizare centralizat întreaga populație se atribuie la grupul 1 de consumatori. Calculul necesarului de apă pentru irigație, adăpatul animalelor și pasărilor se efectuează din consumul maximum 50 litri pentru o persoană pe zi.

21. Consumul de apă pentru irigarea plantelor în grădinile individuale, în coordonare cu autoritățile publice locale se admite în volum de maximum 50 l pentru o persoană pe zi, calculate de către utilizator din considerentul efectuării irigării odată la 3 zile. Este permisă, de comun acord cu autoritățile publice locale, utilizarea apei din fântini pentru uz casnic (adăpatul animalelor și irigație în gospodăria individuală a consumatorului).

22. Priza de apă, rezervoarele, alte instalații ale sistemului de alimentare cu apă sînt proiectate și protejate astfel încît să se elimine complet posibilitatea de acces neautorizat pentru oameni și animale.

23. Se admite construcția sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă fără a prevedea surse de alimentare de rezervă pentru combaterea incendiilor.

24. La construcția instalațiilor și rețelelor de apeduct vor fi utilizate doar materialele admise de către Ministerul Sănătății pentru contact cu apa potabilă în baza prevederilor Legii nr.10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

25. Sistemele mici de alimentare cu apă trebuie să fie proiectate cu secțiuni de interblocare ale rețelei, amplasate la o distanță de cel mult 1,5 km pentru ca în caz de efectuare a lucrărilor pe unele porțiuni să fie posibilă izolarea secțiunii de apeduct pentru a evita o posibilă suspendare a alimentării a unui număr mare de populație sau a obiectivelor sociale (școli, grădinițe, spitale, centre culturale etc.). Echipamentul de închidere, de control și de admisie a apei, de regulă, trebuie să fie instalat în fântini.

IV. Cerințe privind construcția și amenajarea fântinilor și izvoarelor de apă potabilă

Cerințe sanitare la construcția fântinilor freatice

26. Fântinile freatice sînt destinate pentru extragerea apelor freatice fără presiune de mică adîncime sau adîncime medie. O astfel de fântină prezintă un foraj de formă cilindrică sau pătrată, formată dintr-un colac, forajul propriu-zis și partea de acumulare a apei (rezervorul).

27. Colacul servește pentru protecția fântinii contra poluării și pentru supravegherea și extragerea apei și trebuie să se afle cel puțin cu 0,7- 0,8 m mai sus de suprafața solului.

28. Colacul fântinii trebuie să fie din beton armat, gaura de acces trebuie să aibă capac pentru închidere și să fie înzestrat cu acoperiș.

Fântîna trebuie să fie asigurată și cu acoperiș protector, care poate avea o formă de pavilion.

29. În jurul fântinii în rază de 2m și la 1m adîncime trebuie să se facă un ecran de argilă bine tasată, care va preveni pătrunderea apelor atmosferice și scurgerilor accidentale în fântină. Suprafața solului în jurul fântinii se betonează pe o rază de 2 m, asigurînd o înclinație de 0,15 m de la fântină spre părțile laterale. Alături de colacul fântinii se amenajează o bancă pentru găleți. În jurul fântinii la o rază de cel puțin 2-3 m se face un gard, pentru a preveni accesul animalelor.

30. Tubul servește pentru trecerea dispozitivelor de extragere a apei – găleți, țevi, pompe manuale sau electrice. Pereții fântinii trebuie să fie etanșați și să izoleze bine fîntîna pentru prevenirea pătrunderii în ea a apelor meteorice și a apelor din straturile superficiale ale solului.

31. La construcția pereților fântinii se va da preferință tuburilor de beton armat, în lipsa lor se admite folosirea pietrei, cărămizii. Piatra sau cărămida folosită trebuie să fie dură, fără fisuri, să nu modifice aspectul estetic al apei. La construcția pereților din piatră sau tuburi de beton armat se va utiliza mortar din ciment sau alte materiale, admise pentru utilizare de către Serviciul de supraveghere de stat a sănătății publice. Fîntîna trebuie să aibă un diametru nu mai mic de 1m, pentru a permite efectuarea curățării și extragerea impurităților.

32. Partea inferioară a fîntinii servește pentru afluxul și acumularea apelor freatice. Ea trebuie adîncită în stratul acvifer pentru o acumulare mai bună a apei și majorarea debitului. Pentru asigurarea unui aflux mai mare al apei în fîntînă, partea de jos a pereților ei poate avea orificii speciale sau poate fi amenajată sub formă de cort.

33. Pentru prevenirea poluării apelor freactice, apariției turbidității în apă și pentru simplificarea curățării apei, la fundul fântinii trebuie să se facă un filtru din nisip mășcat, prundiș mășcat sau pietriș cu grosimea stratului de 20-30 cm.

34. Pentru coborîrea în fântină în timpul reparației și curățării, în pereții ei trebuie să fie montate scoabe metalice situate în ordine de tablă de șah la distanța de 30 cm una de alta. Persoana care efectuează curățarea fântinii trebuie să dispună de mijloace individuale de protecție – vestă de salvare, respirator pentru a preveni intoxicarea cu metan, care se poate acumula la fundul fântinii.

35. Extragerea apei din fântini se efectuează cu ajutorul diferitor dispozitive și mecanisme. Cea mai sigură metodă din punct de vedere igienic este utilizarea pompelor de diverse construcții (manuale, electrice). În cazul imposibilității echipării fântinii cu pompă se admite instalarea vârtejului cu roată pentru una sau două găleți, a cumpenei cu găleată publică bine fixată și o bancă pentru găleți.

Cerințe față de instalațiile de captare a izvoarelor

36. Instalațiile de captare (captările) sînt destinate pentru colectarea apelor subterane ce pătrund la suprafață din izvoarele ascendente sau descendente. Ele prezintă camere de acumulare (captare) a apei echipate special, de construcție diversă.

37. Din izvoare captate apa pentru consum se extrage din camerele de captare sau de acumulare prin țeava de evacuare. În cazul distribuirii apei din izvor prin rețea de apeduct, se recomandă acumularea preliminară a apei în rezervor de apă potabilă înainte de distribuire.

38. Camerele de captare a izvoarelor trebuie să aibă pereți impermeabili (cu excepția peretelui din partea stratului acvifer) și fundul amenajat, ceea ce se realizează prin construcția „ecranului” de argilă amestecată și tasată. Pereții captajului se fac din beton, cărămidă sau piatră.

39. Camerele de colectare trebuie să aibă o gaură de vizită cu capac, să fie asigurate cu țevi de evacuare și deversare a apei, să aibă drena de scurgere cu diametrul nu mai mic de 100 mm, țeavă de ventilare. Toate aceste construcții trebuie să fie amplasate la suprafața solului în încăperi speciale sub formă de pavilion. Terenul pe perimetrul captării în rază de cel puțin 15 m trebuie să fie îngrădit, iar în rază de 5m – pavat și înclinat.

40. Țeava de evacuare trebuie să fie înzestrată cu robinet și scoasă la o distanță nu mai mică de 2 m de la camera de colectare. În afară de țeava de deversare principală destinată pentru distribuirea apei în recipientele consumatorilor, se mai amenajează un deversor suplimentar, pentru evacuarea surplusului de apă în relief.

41. Gaura de vizitare a camerei de colectare trebuie să fie amenajată din materiale termoizolante la o înălțime de cel puțin 1,8 m de la suprafața solului. Pentru protecția camerei de captare contra inundării cu ape meteorice, trebuie să fie amenajate pavaje din cărămidă sau beton cu înclinație spre canalele de scurgere a apei.

42. În scopul protecției camerei de captare contra înnămolirii cu nisip, din partea curentului de apă se face un filtru, iar pentru înlăturarea suspensiilor, camera de colectare se separă printr-un perete transvazator în două secții: prima – pentru decantarea substanțelor în suspensie, a doua – pentru acumularea și extragerea apei limpezite.

43. În scopuri de examinare, curățare și dezinfecție a captajului izvorului, în peretele camerei trebuie să fie prevăzută o ușă sau gaură de vizitare, și de asemenea scară sau scoabe. Pentru prevenirea poluării apei, intrarea în cameră trebuie să fie situată lateral de camera de captare. Ușile și găurile de acces trebuie să aibă înălțimea și dimensiunile satisfăcătoare pentru asigurarea intrării comode în camera de colectare.

V. Dezinfecția apei

44. Dezinfecția apei în sistemele mici de alimentare cu apă, trebuie să se efectueze permanent, cu excepția fântinilor freactice și se realizează numai cu substanțe biodistructive înregistrate de către Ministerul Sănătății în conformitate cu prevederile Regulamentului sanitar privind stabilirea condițiilor de plasare pe piață a produselor biodistructive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.564 din 10 septembrie 2009. La dezinfecția apei, de regulă, se utilizează substanțe clorigene (hipoclorit de sodiu, dioxid de clor) în formă de soluții de lucru, granule, pulberi sau pastile. Furnizarea de soluții dezinfectante produse industrial se efectuează în ambalaje rezistente la coroziune. Se recomandă să se utilizeze recipiente din plastic, amplasate în încăperi speciale (stații de clorinare), în condiții ce exclud posibilitatea de acces neautorizat, care trebuie să fie încălzite sau să se utilizeze agenți chimici de prevenire a înghețului în timpul iernii.

45. Dozarea substanței clorigene se efectuează automat prin dozatoare, pentru a asigura un conținut de clor rezidual liber la ieșire din stația de clorinare de 0,3-0,5 mg/l (cu excepția dioxidului de clor, unde se admite o concentrație de clor rezidual liber de 0,03-0,05 mg/l), în scopul asigurării protecției sănătății consumatorilor. La stația de clorinare trebuie asigurată o rezervă de dezinfectanți pentru minimum 10 zile de lucru. Cu autorizarea Serviciul de Supraveghere de Stat al Sănătății Publice se admite utilizarea instalațiilor locale de producere a soluției de hipoclorit de sodiu.

46. Se admite efectuarea dezinfecției cu raze ultraviolet numai în cazul unui sistem ce alimentează un obiectiv situat separat – obiectiv social sau a unei tabere de odihnă.

47. Dezinfecția profilactică a apei fântinilor și cișmelelor se efectuează la finalizarea construcției, reparației și periodic o dată în an după curățarea lor cu soluții dezinfectante standard sau tablete de hipoclorit de calciu sau dioxid de clor. Cantitatea de dezinfectant necesară depinde de conținutul de substanță activă și volumul de apă al fântinii și se determină reieșind din calculul 100-150 g de clor activ la 1 m³ apă. După dezinfecție, fântina se închide pe un termen de minimum 6 ore – perioada de contact și acțiune a dezinfectantului, timp în care nu se admite folosirea apei.

VI. Norme de sănătate publică față de calitatea apei din sistemele mici de alimentare cu apă potabilă

48. Calitatea apei potabile din sistemele mici de alimentare cu apă potabilă trebuie să corespundă Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.934 din 15 august 2007, cu excepția următorilor parametri pentru care se stabilesc valori admise, conform tabelului de mai jos.

Parametri	Unități de măsură	Valori admise
Amoniu	mg/l	2
Bor	mg/l	1
Cloruri	mg/l	350
Fier	mg/l	1
Hidrogen sulfurat	mg/l	1
Mangan	mg/l	0,5
Nitriți	mg/l	2
Sulfați	mg/l	500
Turbiditate	mg/l	2

49. În funcție de situația de sănătate publică din teritoriu, de condițiile naturale și igienice locale, setul de parametri cercetați se stabilește de către Centrul teritorial de sănătate publică. În acest caz, parametrii cercetați suplimentar se normează conform Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.934 din 15 august 2007.

VII. Responsabilitățile operatorilor și cerințe sanitare privind menținerea sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă, dezinfecția apei potabile

50. Menținerea și exploatarea corectă a sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă asigură prevenirea poluării bacteriene și chimice a apei potabile. Responsabili de menținerea acestor sisteme în stare tehnico-sanitară corespunzătoare sînt autoritățile administrației publice locale, proprietarii colectivi și individuali.

51. Fiecare deținător de sistem cu rețea de distribuție (autoritate publică locală, proprietar):

a) desemnează un operator care va avea responsabilitatea primară în ceea ce privește îndeplinirea atribuțiilor operatorului în conformitate cu prezentul Regulament, cu privire la cerințele pentru menținerea sistemului, prelevarea de probe, testarea și primirea rezultatelor și prezentarea rapoartelor;

b) informează Centrul teritorial de sănătate publică privind numele și adresa operatorului desemnat în temeiul prezentei subsecțiunii, precum și despre orice schimbare a operatorului, numelui sau adresei acestuia;

c) se asigură că fiecare operator de sistem este instruit în operarea și menținerea unui sistem de alimentare cu apă și aplicarea procedurilor relevante de siguranță și urgențe.

52. Fiecare deținător și operator de sistem mic trebuie:

a) să asigure menținerea sistemului mic de alimentare cu apă potabilă și a echipamentelor acestuia în condiții sanitare salubre și de siguranță;

b) să se asigure că toate apele furnizate de sistemul și punctul în care sistemul este conectat la sistemul de instalații de utilizator îndeplinește cerințele stabilite prin prezentul Regulament sau Normele sanitare privind calitatea apei potabile;

c) să se asigure că, în orice moment, în care este în funcțiune, sistemul de apă potabilă;

i) este operat în conformitate cu cerințele prevăzute în prezentul Regulament; precum și

ii) este menținut în stare de reparație; și

d) să se asigure că toate cerințele de eșantionare, testare, monitorizare și raportare prevăzute de prezentul Regulament sînt respectate.

53. Proprietarul și operatorul unui sistem mic de alimentare cu apă potabilă care furnizează apă ce nu respectă cerințele de calitate a apei potabile în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, se asigură că sînt luate măsurile corective corespunzătoare, și anume:

a) în cazul poluării microbiene – stoparea livrării apei, pînă la înlăturarea cauzelor poluării, efectuarea măsurilor corective și a dezinfecției apei și obținerii cel puțin a unui rezultat de analiză care confirmă lipsa poluării;

b) în cazul neconformității apei la parametrii chimici – informarea tuturor consumatorilor privind neutilizarea apei în scopuri potabile, inclusiv cu postarea informației în locurile publice, cu implementarea măsurilor de conformare a calității apei în termenele coordonate cu Centrul teritorial de sănătate publică.

54. Zona de protecție sanitară pentru fîntînile freatice de uz public se stabilește în rază de 50m de la sursele de poluare microbiană și chimică situate în amonte pe direcția curentului de apă și 30m de la cele situate în aval. Pentru fîntînile individuale în fiecare caz concret Centrul teritorial de sănătate publică poate micșora zona de protecție sanitară pînă la 20m, cu prescrierea efectuării unor măsuri de protecție a sursei de apă. În limitele zonei de protecție sanitară nu se admite spălatul automobilelor, spălatul și clătirea albiturilor, depozitarea deșeurilor zootehnice și menajere și alte forme de activitate, care pot contribui la poluarea apei. Se interzice adăpatul animalelor din găleata publică. Pentru aceasta, în caz de necesitate, în afara terenului îngrădit al fîntîinii sau cișmelei se instalează uluce (jgheaburi) sau alte vase speciale.

55. Cel mai igienic și practic mod de captare a apei din fîntîni (cișmele) este utilizarea pompelor mecanice sau manuale, în lipsa acestora extragerea apei se face cu ajutorul găleții publice.

Nu se admite extragerea apei din fîntîni (cișmele) cu găleți particulare, aduse de consumator, precum și luarea apei din găleata publică cu vase aduse de la domiciliu.

56. Pentru protecția contra înghețului a instalațiilor de captare a apei se admite folosirea paielor presate curate, finului, rumegușului de lemn care nu trebuie să pătrundă în fîntînă (cișmea). Nu se admite utilizarea mijloacelor ce pot conduce la poluarea chimică sau microbiană a apei. Pentru protecția pompelor electrice contra înghețului trebuie de prevăzut încălzirea lor electrică.

57. Curățarea fîntîinii (cișmelei) trebuie să se efectueze la prima cerință a centrului teritorial de sănătate publică, însă nu mai rar de o dată pe an, concomitent cu efectuarea reparației curente a utilajului și dispozitivelor de fixare.

58. După fiecare curățare sau reparație obligator se efectuează dezinfectarea instalațiilor de captare a apei cu reagenți clorigeni sau alte substanțe dezinfectante înregistrate de Ministerul Sănătății pentru dezinfecția apei potabile, precum și spălarea lor ulterioară. Curățarea, dezinfectarea și spălarea instalațiilor de captare a apei se efectuează din contul mijloacelor bugetului local sau mijloacelor colectivelor și proprietarilor individuali, în funcție de apartenența sistemelor mici de alimentare cu apă.

59. În cazurile de uzare a utilajului (corodarea țevelor, înnămolirea filtrelor, prăbușirea colacului etc.), micșorarea acută a debitului sau scăderea nivelului apei, înrăutățirea ireversibilă a calității apei, care devine inutilizabilă în

scopuri potabile și menajere, proprietarul sistemului de alimentare cu apă potabilă este obligat să ia măsuri de înlăturare a tuturor neajunsurilor sau de lichidare a fântinii, cișmelei. După demontarea instalațiilor supraterane, trebuie să fie efectuată umplerea fântinii cu argilă bine bătătorită. Deasupra fântinii lichidate, în funcție de posibilitățile de comprimare ulterioară a solului, stratul de sol trebuie să fie de înălțimea de 0,2-0,3m.

60. Dezinfecția profilactică a fântinii (cișmelei) trebuie efectuată la finalizarea construcției, reparației și periodic o dată în an după curățarea lor cu respectarea instrucțiunii de utilizare a dezinfectantului.

61. În cazul unei situații epidemice nefavorabile din localitate sau în caz de necesitate, reieșind din condițiile locale de utilizare a apelor freatice insuficient protejate, care conduc la majorarea considerabilă a debitului fântinii (cișmelei) într-un timp scurt, în urma depunerilor atmosferice pot fi poluate, apa din fântină (cișmea) trebuie să fie supusă dezinfectării permanente sau cu o anumită periodicitate stabilită de comun acord cu Centrul teritorial de sănătate publică. Controlul asupra eficacității dezinfectării apei în fântină (cișmea) se efectuează de către Centrul teritorial de sănătate publică în termenele stabilite de acesta.

VIII. Monitorizarea calității apei din sistemele mici de alimentare cu apă și informarea

62. Controlul asupra calității apei trebuie să corespundă condițiilor locale în strânsă legătură cu măsurile igienice realizate în centrul populat.

63. Prelevarea, păstrarea și transportarea probelor de apă din sursele de alimentare decentralizată cu apă pentru analiza chimică se efectuează în conformitate cu cerințele Standardelor SM ISO pentru prelevare și transportare a probelor adoptate în Republica Moldova.

64. Probele de apă din fântinile freatice pentru analiza bacteriologică trebuie să fie prelevate cu batometrul, care înainte de-a fi scufundat în apă se dezinfectează cu spirt de 70-96⁰, dacă este din plastic sau se flambează dacă este din metal.

În lipsa batometrului se admite de prelevat apa cu găleata publică (preliminar gura găleții se flambează). Primele două găleți se varsă, iar din a treia se recoltează apa în flacoane sterile de 0,5 l.

Dopul de la flacon se scoate împreună cu dopul nemijlocit înainte de recoltarea probei, evitând atingerea dopului cu mâinile. Se toarnă în flacon 350 ml apă, astfel ca la transportare să nu se umețeze dopul. Flacoanele umplute se închid cu dopuri rodite de cauciuc, gumă sau plută sterile care se leagă cu sfoară.

65. Prelevarea probelor de apă din cișmele pentru analiza bacteriologică se efectuează din țeava de evacuare în flacoane sterile de 0,5 l (tehnica prelevării probelor în flacoane vezi pct. 64).

66. La prelevarea probelor de apă concomitent pentru investigații chimice și microbiologice, în primul rând, se prelevează probe pentru analiza microbiologică, în scopul prevenirii contaminării apei la prelevare.

67. Probele prelevate trebuie să fie însoțite de procesul-verbal forma nr. 205/e.

68. Probele trebuie să fie cercetate nu mai târziu de 2 ore după recoltare. În cazul în care este imposibilă respectarea acestor condiții, se admite efectuarea analizei nu mai târziu decât peste 6 ore de la recoltarea probei, păstrînd în acest răstimp proba la temperatura de 1-5°C.

69. Flacoanele cu probe trebuie să fie împachetate în lăzi izotermice. Temperatura indicată trebuie menținută folosind pungi din cauciuc sau masă plastică, umplute în perioada caldă a anului cu gheață.

70. Centrul teritorial de sănătate publică efectuează o dată în 2 ani controlul planificat asupra calității apei fîntînilor și cișmelelor de uz public, care sînt supuse autorizării sanitare. Periodicitatea pentru controlul de laborator al calității apei din alte tipuri de surse sau sisteme se efectuează în funcție de condițiile locale și situația epidemiologică, precum și la solicitarea consumatorilor individuali. Costurile de prelevare și analiză a probelor de apă sînt suportate de către proprietarul (gestionarul) sursei sau sistemului mic de alimentare cu apă.

71. Deținătorii și utilizatorii surselor de apă prevăzute la pct. 10 din prezentul Regulament au obligația să asigure accesul la sursa de apă pentru reprezentantul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice pentru prelevarea de probe și să ia măsurile de protecție a sursei de apă împotriva contaminărilor de orice fel.

72. În cazul în care analizele de laborator indică o apă care nu îndeplinește condițiile de potabilitate, se va interzice utilizarea acesteia pentru consumul uman, al animalelor și pentru irigații.

În scopul prevenirii sau înlăturării contaminării microbiene a apei din surse se efectuează dezinfecția sursei sau a sistemului mic de alimentare cu apă.

73. Centrul teritorial de sănătate publică trebuie să asigure disponibilitatea informației în ceea ce privește calitatea apei potabile, avizarea consumatorilor despre posibilele efecte asupra sănătății și despre măsurile de remediere luate sau

care se impun a fi luate de către autoritățile competente ori de către consumatorii în cauză. Informația trebuie să fie corectă, clară, furnizată la timp și actualizată. Datele privind starea de apă potabilă sau apă nepotabilă, constatată în baza analizelor efectuate de un laborator abilitat, trebuie să fie amplasate în locurile publice din localitate, sau direct pe sau în vecinătatea sursei de apă într-un loc vizibil. Autoritățile publice locale sînt responsabile de fixarea și menținerea inscripțiilor privind calitatea apei pe sursele investigate.

IX. Inspecția sanitară și planificarea siguranței apei potabile

74. În scopul evaluării respectării prevederilor prezentului Regulament, Centrul teritorial de sănătate publică asigură inspecția sanitară a sistemului mic de alimentare cu apă potabilă cel puțin odată în an, sau mai frecvent la indicații epidemiologice.

75. Centrul teritorial de sănătate publică trebuie să determine cerințele și acțiunile care vor fi urmate și luate de către proprietarii și operatorii de sisteme mici în baza unei evaluări a riscurilor efectuată inițial în fiecare sistem mic de alimentare cu apă potabilă.

76. În cazul în care Centrul teritorial de sănătate publică a efectuat o evaluare a riscurilor inițială și va determina că sînt necesare acțiuni de prevenție sau remediere, emite în scris o prescriere proprietarului sistemului mic de alimentare cu apă potabilă, care specifică cerințele pe care trebuie să le urmeze și acțiunile care trebuie luate de către proprietar și operatorii sistemului mic de alimentare cu apă potabilă.

77. Prescrierile în temeiul prezentei secțiuni pot include, fără limite, orice combinație dintre următoarele acțiuni și cerințe:

- a) stabilirea frecvenței, locației și metodei de prelevare a probelor;
- b) stabilirea tipului de probe care urmează să fie luate și testate pentru orice parametru specificat, inclusiv microbiologice, chimice, radiologice sau alt parametru;
- c) solicitarea efectuării oricărui alt test de funcționare, inclusiv verificarea conținutului de dezinfectante și turbiditate;
- d) solicitarea operatorilor pentru a satisface cerințele de instruire specifice;
- e) solicitarea privind menținerea înregistrărilor referitoare la funcționarea sistemului și care precizează conținutul de astfel de înregistrări;
- f) solicitarea instalării echipamentului pentru tratarea apei, inclusiv dezinfecția primară, secundară și filtrare, și a condițiilor în care aceste echipamente să fie operate în parametrii specificați.

78. Responsabilitatea pentru starea igienică a terenului, calitatea și inofensivitatea apei o poartă autoritățile administrației publice locale, agenții

economici sau proprietari, în posesia cărora se află instalațiile de captare a apei și construcțiile de utilizare publică a ei.

79. Aceste organizații sau persoane sînt obligate să asigure starea tehnică corespunzătoare a instalațiilor de captare a apei, dezinfectarea și curățarea periodică a sursei de apă, menținerea și exploatarea lor corectă și menținerea în stare salubră a terenurilor adiacente. Menținerea și igienizarea fîntînilor și a cișmelelor va fi organizată de instituțiile și persoanele responsabile de aceste surse de apă.

80. În scopul asigurării unei protecții durabile și menținerii în stare sanitară corespunzătoare a sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă, se elaborează și se implementează planuri de siguranță a apei potabile de către întreprinderile specializate care deservește aceste sisteme, sau de către primărie, în cazul în care aceste servicii lipsesc. Aceste planuri vor include măsurile de organizare a zonelor de protecție, amenajare a teritoriului adiacent, lichidare a surselor de poluare, curățarea și dezinfecția, lichidarea fîntînilor ce reprezintă un pericol de poluare pentru alte surse, organizarea supravegherii și controlului de laborator. Planurile de siguranță a apei potabile vor fi elaborate pentru o perioadă de cel puțin 5 ani și vor fi aprobate de către primărie după coordonarea lor cu Centrul teritorial de sănătate publică. Instituția responsabilă de implementarea planurilor va informa anual Centrul teritorial de sănătate publică despre îndeplinirea acestora.

X. Evidența sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă, autorizarea sanitară și raportarea

81. Evidența sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă se efectuează de către centrele teritoriale de sănătate publică, conform registrului de evidență statistică a obiectivelor, cu indicarea localității, capacității sistemului, numărului de consumatori, datei și rezultatelor inspecției sanitare și de prelevare a probelor de apă.

82. Sistemele mici de alimentare cu apă potabilă cu rețea de distribuție sînt supuse autorizării sanitare în conformitate cu prevederile art. 21 din Legea nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. Se interzice funcționarea sistemului de apeduct în lipsa autorizației sanitare.

83. Evidența surselor locale de apă fără rețea de distribuție se ține de către primărie, cu efectuarea periodică, cel puțin o dată la 10 ani a inventarierii fîntînilor din localitate și întocmirea Registrului surselor, conform modelului expus în anexa la prezentul Regulament.

Anexă
la Regulamentul sanitar privind sistemele
mici de alimentare cu apă potabilă

REGISTRU PENTRU SURSELE LOCALE DE APĂ

1. În prezentul Registru se includ toate sursele de apă existente în localitate: fântâni publice, fântâni tubulare, fântâni forate, izvoare, cu excepția sondelor arteziene. Inventarul surselor se va efectua odată la 10 ani.

2. Registrul se va întocmi în 2 exemplare, cu păstrarea unui exemplar la primărie și altul la Centrul teritorial de sănătate publică.

Nr. d/o (cod din 3 cifre, începând cu 001)	Tipul sursei de apă (fântână publică, fântână individuală, izvor)	Adresa, locul de amplasare a sursei	Denumirea instituției sau numele persoanei responsabile de întreținere	Anul construcției sursei de apă	Adâncimea, volumul de apă	Date privind calitatea apei (apă potabilă, apă nepotabilă, cu indicarea parametrilor neconformi), sau datele lipsesc
1	2	3	4	5	6	7

Notă de argumentare

la proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind sistemele mici de aprovizionare cu apă potabilă

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului Hotărîrii Guvernului

Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind sistemele mici de aprovizionare cu apă potabilă, în continuare – Regulament sanitar, este un act normativ nou elaborat în domeniul supravegherii sanitare de stat a aprovizionării cu apă potabilă, pentru asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a sănătății având în vedere riscurile asupra sănătății umane pe care le implică apa potabilă neconformă normelor sanitare.

Prin acest proiect de Regulament sanitar, se urmărește realizarea prevederilor Legii nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183), a prevederilor Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din și în contextul implementării angajamentelor legate de implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea, ratificat prin Legea nr. 207 din 29.07.2005 (Monitorul Oficial Nr. 107-109, art. Nr. 575), precum și preluării în cadrul normativ național a unor recomandări ale Organizației Mondiale a Sănătății, și este dictat de necesitatea protecției sănătății populației de consecințele negative a consumului apei potabile nesigure pentru sănătate. Actul normativ menționat se elaborează pentru prima dată, elaborarea lui este dictată de faptul ca sistemele mici nu sunt definite în cadrul normativ național, cerințele existente sunt identice pentru toate tipurile de sisteme, totodată condițiile de exploatare și riscurile existente pentru sănătate sunt diferite. Se estimează, că peste 80% din cele 850 sisteme de apeducte funcționale la moment se încadrează în categoria sistemelor mici de aprovizionare cu apă potabilă.

Utilizarea apei potabile nesigure conduce la apariția unor boli infecțioase, cum ar fi – hepatita virală A, enterocolita hemoragică condiționată de E.coli, dizenteria, febra tifoidă și holera, precum și boli netransmisibile – methemoglobinemia și alte anemii, fluoroza dentară și fluoroza oaselor, boli digestive și renale cronice, boli cardiovasculare și patologii ale sistemului imunitar, etc.

Proiectul menționat de Hotărîre de Guvern are drept scop reglementarea sistemelor mici de aprovizionare cu apă potabilă, procedurilor de monitorizare a calității apei potabile, crearea condițiilor adecvate pentru implementarea măsurilor pentru prevenirea bolilor condiționate de apă la utilizarea acestor sisteme, asigurarea unui management mai eficient și durabil al resurselor de apă, fortificarea capacităților instituționale ale Serviciului de supraveghere de stat a sănătății publice și a operatorilor de apă și sanitație în vederea îmbunătățirii calității serviciilor pentru protecția sănătății umane.

Gradul de compatibilitate al proiectului de act normativ cu reglementările legislației comunitare

Proiectul dat de act normativ nu asigură implementare unor norme UE și nu

este un act cu relevanță UE.

Principalele prevederi și elemente noi ale Hotărîrii Guvernului

Prin prezentul proiect de Hotărîre a Guvernului se prevede aprobarea a 2 Regulamente sanitare în domeniul supravegherii sanitare de stat a aprovizionării cu apă potabilă.

Calitatea neconformă a apei de băut are un impact considerabil asupra sănătății populației din țara noastră și condiționează până la 10% din morbiditatea infecțioasă a populației, inclusiv bolile diareice acute, hepatita virală A, precum și boli cronice digestive, litiaza urinară, fluoroza dentară, afecțiuni ale sistemului imunitar.

Conform datelor de monitorizare a calității apei potabile, în anul 2015 au fost neconforme prevederilor Normelor sanitare privind calitatea apei potabile aprobate prin Hotărîrea Guvernului 934/2007, la parametrii microbiologici în mediu cca 7% din probele de apă prelevate din apeductele comunale urbane alimentate din surse subterane, cca 7% probe apă din apeductele comunale urbane alimentate din surse de suprafață și cca 17% probe apă din apeductele comunale rurale.

Regulamentul sanitar pentru sistemele mici de aprovizionare cu apă potabilă stabilește cerințe de sănătate publică față de calitatea apei, alegerea locului de amplasare, amenajarea și exploatarea instalațiilor de captare, acumulare și de distribuire a apei și a teritoriului aferent. Regulamentul are ca scop reglementarea asigurării alimentării cu apă potabilă sigură a populației din comunitățile mici, prevenirii și lichidării poluării posibile a sistemelor mici de alimentare cu apă potabilă, înregistrarea și evidența surselor locale fără rețea de distribuție. Regulamentul se va aplica sistemelor mici de aprovizionare cu apă potabilă, în stare funcțională sau proiectate, care furnizează mai puțin de 200 m³ în medie/zi sau care deservesc comunități mai mici de 2000 persoane și servesc pentru satisfacerea cerințelor populației în apă potabilă și menajeră.

Fundamentarea economico-financiară

Costuri suplimentare, altele decât cele prevăzute în bugetul de stat, legate de elaborarea și implementarea proiectului dat nu sunt necesare, întrucât condițiile impuse de documentul nominalizat nu necesită dotări cu utilaj sofisticat și tehnologii noi. Regulamentul sanitar propus spre aprobare nu prevede instituirea unor tarife noi pentru investigații sau servicii, nu stabilesc proceduri noi de achitare. De menționat, că în cadrul normativ existent –art. 64 din Normele sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin HG nr.934 din 15.08.2007 (Monitorul Oficial nr.131-135/970 din 24.08.2007) există deja prevederea, că costurile investigațiilor de monitorizare a calității apei potabile sunt achitate de către operator sau proprietarul/gestionarul sursei sau sistemului de aprovizionare cu apă potabilă. Costurile prelevării și analizelor probelor de apă sunt stabilite conform HG nr. 533 din 13.07.2011 cu privire la aprobarea Listei și tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice (Monitorul Oficial nr.118-121/606 din 22.07.2011).

Ce ține de efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător, considerăm că în acest caz nu avem situația clasică de activitate de întreprinzător, iar regulamentul sanitar privind sistemele mici de aprovizionare cu apă

potabilă nu afectează activitatea de întreprinzător, deoarece reglementează preponderent măsuri de protecție a sănătății populației și de prevenire a riscurilor pentru sănătate. Conform statutului lor, sistemele mici de apă potabilă sunt gestionate de Asociații a Utilizatorilor de apă, care sunt instituții neguvernamentale, împuternicite în acest scop de către primării și sunt obligate să asigure aceste servicii, iar unele localități aceste asociații lipsesc și sistemul este gestionat de însăși APL. De asemenea, conform Regulamentului sanitar privind sistemele mici de apă potabilă, din categoria acestor sisteme fac parte și fântânile individuale, care sunt gestionate de persoane fizice pentru uz propriu, fără a presta careva activități de întreprinzător, dar în același timp calitatea apei trebuie să fie conformă prevederilor legale.

Elaboratorii actului normativ

Regulamentul a fost elaborat de Ministerul Sănătății și a fost avizat de către organele centrale de specialitate ale administrației publice centrale, sectorul privat și societatea civilă.

Ministru

Ruxanda GLAVAN